

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA TATU

KIKAO CHA SABA

14 NOVEMBA, 2018

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA TATU

KIKAO CHA SABA – TAREHE 14 NOVEMBA, 2018

I. DUA:

II. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI:

WAZIRI WA ULINZI NA JESHI LA KUJENGA TAIFA:

Azimio la Bunge la Kuridhia Mkataba wa Kuzuia Uendelezaji, Uzalishaji, Ulimbikizaji wa Silaha za Kibaiolojia na Sumu Pamoja na Uangamizaji wake (*The Convention on Prohibition of Development, Production and Stockpiling of Bacteriological (Biological) and Toxin Weapons and their Destruction*) wa Mwaka 1972.

MWENYEKITI WA KAMATI YA MAMBO YA NJE, ULINZI NA USALAMA:

Maoni ya Kamati ya Mambo ya Nje, Ulinzi na Usalama kuhusu Azimio la Bunge la Kuridhia Mkataba wa Kuzuia Uendelezaji, Uzalishaji, Ulimbikizaji wa Silaha za Kibaiolojia na Sumu Pamoja na Uangamizaji wake (*The Convention on Prohibition*

of Development, Production and Stockpiling of Bacteriological (Biological) and Toxin Weapons and their Destruction) wa Mwaka 1972.

MSEMAJI MKUU WA KAMBI RASMI YA UPINZANI WA WIZARA YA ULINZI NA JESHI LA KUJENGA TAIFA:

Maoni ya Msemaji Mkuu wa Kambi Rasmi ya Upinzani wa Wizara ya Ulinzi na Jeshi la Kujenga Taifa kuhusu Azimio la Bunge la Kuridhia Mkataba wa Kuzuia Uendelezaji, Uzalishaji, Ulimbikizaji wa Silaha za Kibaiolojia na Sumu Pamoja na Uangamizaji wake (*The Convention on Prohibition of Development, Production and Stockpiling of Bacteriological (Biological) and Toxin Weapons and their Destruction*) wa Mwaka 1972.

WAZIRI WA FEDHA NA MIPANGO:

Azimio la Bunge la Kuridhia Mkataba wa Takwimu wa Afrika (*The African Charter on Statistics*).

MWENYEKITI WA KAMATI YA BAJETI:

Maoni ya Kamati ya Bajeti kuhusu Azimio la Bunge la Kuridhia Mkataba wa Takwimu wa Afrika (*The African Charter on Statistics*).

MSEMAJI MKUU WA KAMBI RASMI YA UPINZANI WA WIZARA YA FEDHA NA MIPANGO:

Maoni ya Msemaji Mkuu wa Kambi Rasmi ya Upinzani wa Wizara ya Fedha na Mipango kuhusu Azimio la Bunge la Kuridhia Mkatoba wa Takwimu wa Afrika (*The African Charter on Statistics*).

III. MASWALI:

OFISI YA WAZIRI MKUU:

85. MHESHIMIWA MARYAM SALUM MSABAHA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri Mkuu:- Katika kipindi hiki cha Serikali ya Awamu ya Tano kumekuwa na ongezeko kubwa la kundi la Vijana na Akina Mama wasiokuwa na kazi hususan katika Majiji makubwa kama Dar es Salaam, Arusha, Dodoma n.k.

Je, ni nini kauli ya Serikali kuhusu ongezeko hilo la Akina Mama na Vijana wasiokuwa na kazi ambao wakati mwingine hujiingiza katika vitendo vya kiuhalifu.

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

86. MHESHIMIWA DKT. HADJI HUSSEIN MPONDA (MALINYI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):- Mheshimiwa Rais wakati wa Kampeni za Uchaguzi Mkuu wa Mwaka 2015 aliahidi kujenga majengo katika Makao Makuu ya Wilaya ya Malinyi kupitia Wakala wa Majengo Tanzania (TBA) ambao unahusisha Ofisi ya Halmashauri, Ofisi ya Mkuu wa Wilaya pamoja na nyumba za Watumishi lakini hadi sasa hakuna dalili yoyote ya utekelezaji:-

Je, ni lini utekelezaji wa ahadi hii utanza na kukamilika.

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO:

87. MHESHIMIWA DKT. RAPHAEL MASUNGA CHEGENI (BUSEGA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:- Wakati akiwa katika Kampeni za Uchaguzi Mkuu Oktoba, 2015, Mheshimiwa Rais wa Awamu ya Tano aliahidi ujenzi wa barabara ya Nyashimo – Dutwa na ile barabara ya mchepuko kupitia Mkula Hospitali kwa kiwango cha lami:-

Je, ni lini utekelezaji wa ahadi hiyo muhimu ya Mheshimiwa Rais itanza kutekelezwa.

88. MHESHIMIWA ANTHONY CALIST KOMU (MOSHI VIJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:- Barabara ya kutoka Gatefonga, Mabogini, Chekereni, Kahe mpaka Wilaya ya Mwanga ni muhimu kwa uchumi wa Mkoa wa Kilimanjaro lakini haipitiki kipindi cha mvua:-

Je, ni kwa nini Serikali haikubaliani na mapendekezo ya RCC Kilimanjaro ya kuipandisha hadhi barabara hiyo kuwa chini ya TANROADS.

WIZARA YA KILIMO:

89. MHESHIMIWA DAVID ERNEST SILINDE (MOMBA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Kilimo:-
Je, ni kwa nini Serikali imekuwa na kigugumizi cha kuweka ruzuku katika pembejeo zote ili Wakulima wote waweze kununua kwa bei ya chini tofauti na ilivyo sasa ambapo mfumo huo unawanufaisha wachache.

WIZARA YA MAJI NA UMWAGILIAJI:

90. MHESHIMIWA RIDHIWANI JAKAYA KIKWETE (CHALINZE):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji na Umwagiliaji:- Ni muda sasa tangu ujenzi wa miundombinu ya mradi wa maji Awamu ya Tatu usimame:-

- (a) Je, Serikali imekwishachukua hatua gani ili kusaidia kuondoa tatizo kubwa la maji katika Halmashauri ya Chalinze;
- (b) Je, ni lini sasa mradi huo utakamilika.

91. MHESHIMIWA MAHMOUD HASSAN MGIMWA (MUFINDI KASKAZINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji na Umwagiliaji:- Katika Tarafa ya Ifwagi kuna wafadhili wa RDO wamejitokeza kusaidia katika mradi wa maji Kata za Mdaburo, Ihanu, Ifwagi na Luhunga na Wananchi wamekuwa wanachangia katika miradi hiyo:-

Je, ni lini Serikali itaona haja ya kuunga mkono miradi hiyo ya maji.

**92. MHESHIMIWA JASSON SAMSON RWEIKIZA
(BUKOKA VIJINI):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji na Umwagiliaji:- Mradi mkubwa wa maji uliopo Manispaa ya Bukoba una tanki kubwa la maji lililo karibu na Kata ya Karabayaine Bukoba Vijini. Lakini mradi huo hauhudumii maeneo ya Bukoba Vijini yaliyo karibu:-

Je, kwa nini mradi huo usihudumie maeneo ya Kata za Karabayaine, Katoma, Kanyengereko, Mamku na Bujugo yaliyo Bukoba Vijini.

**WIZARA YA AFYA, MAENDELEO YA JAMII,
JINSIA, WAZEE NA WATOTO:**

**93. MHESHIMIWA ZAINABU NUHU MWAMWINDI
(VITI MAALUM):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto:- Hospitali ya Rufaa ya Mkoa wa Iringa haina Daktari Bingwa wa magonjwa ya Watoto:- Je, ni lini Serikali itaongeza idadi ya Madaktari walau wafike Madaktari kumi.

**94. MHESHIMIWA RITTA ENESHER KABATI
(VITI MAALUM):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto:- Kumekuwa na taarifa kadhaa kuhusu ugonjwa wa wazee kupoteza kumbukumbu kwa kitaalam (*Alzheimer*):-

- (a) Je, ukubwa wa tatizo hilo ukoje;
- (b) Je, nini mkakati wa Serikali katika kudhibiti ugonjwa huu.

**95. MHESHIMIWA BUPE NELSON
MWAKANG'ATA (VITI MAALUM):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto:-

Je, ni lini Hospitali ya Rufaa ya Mkoa wa Rukwa itajengwa.

WIZARA YA ELIMU, SAYANSI NA TEKNOLOJIA:

**96. MHESHIMIWA ZACHARIA PAULO ISSAAY
(MBULU MJINI):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Elimu, Sayansi na Teknolojia:- Serikali ilikuwa na

mpango mahsusi wa kukarabati na kuongeza majengo katika Chuo cha Maendeleo ya Wananchi Tango FDC katika Jimbo la Mbulu Mjini ili kukifanya kuwa Chuo cha VETA daraja la Pili:-

- (a) Je, ni lini mpango huo utatekelezwa ili kuwapatia ujuzi Vijana wanaokosa nafasi katika Vyuvo vingine;
- (b) Je, ni kwa nini Serikali isitazame upya miongozo ya usimamizi na uendeshaji wa Vyuvo vya Maendeleo ya Wananchi ili kuleta tija zaidi.

WIZARA YA KATIBA NA SHERIA:

97. MHESHIMIWA SILAFU JUMBE MAUFI (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Katiba na Sheria:- Ukomo wa Bajeti katika mfuko wa Mahakama tangu 2016/2017 hadi 2018/2019 hauko rafiki kwa Mahakama kukamilisha majukumu yake hasa kuwalipa Wazee wa Mabaraza ya Mahakama:-

- (a) Je, Serikali inawaangalia vipi Wazee hao kwa malimbikizo ya posho zao;

- (b) Je, Serikali inachukua hatua gani kuhusu kuongeza posho za Wazee wa Mabaraza ya Mahakama.

WIZARA YA MAMBO YA NDANI YA NCHI:

98. MHESHIMIWA MAULID SAID MTULIA (KINONDONI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Mambo ya Ndani ya Nchi:- Askari wa Jeshi la Polisi wanafanya kazi kubwa ya kulinda usalama wa raia na mali zao. Kazi hiyo ni ngumu na ya hatari hasa ikizingatiwa kuwa matukio ya mauaji ya Askari wetu wa Jeshi la Polisi yanaongezeka:-

- (a) Je, Serikali hutoa kiasi gani cha fedha kama fidia kwa Askari aliyejeruhiwa au kufariki dunia akiwa anatekeleza majukumu yake ya kila siku;
- (b) Je, Serikali ina mpango gani wa kuwaongezea posho ya mazingira magumu na hasa baada ya Askari wetu kulengwa shabaha wao binafsi na wahalifu kinyume na ilivyokuwa awali.

IV. HOJA ZA SERIKALI:

MAAZIMIO

WAZIRI WA ULINZI NA JESHI LA KUJENGA TAIFA:

Azimio la Bunge la Kuridhia Mkataba wa Kuzuia Uendelezaji, Uzalishaji, Ulimbikizaji wa Silaha za Kibaiolojia na Sumu Pamoja na Uangamizaji wake (*The Convention on Prohibition of Development, Production and Stockpiling of Bacteriological (Biological) and Toxin Weapons and their Destruction*) wa Mwaka 1972.

WAZIRI WA FEDHA NA MIPANGO:

Azimio la Bunge la Kuridhia Mkataba wa Takwimu wa Afrika (*The African Charter on Statistics*).

DODOMA
14 NOVEMBA, 2018

S. KAGAIGAI
KATIBU WA BUNGE